

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
CASOPISU V OHIJU

★
Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), OCTOBER 25, 1949

ŠTEVILKA (NUMBER) 209

NOVI GROBOVI

AMERIK PAUSIC

Včeraj jutraj je preminil na svojem domu Emerik Pausic, star 53 let, stanujoč na 19631 South Lake Shore Blvd. Doma je bil iz vasi Dmovo pri Krškem, fara Leskovec na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 42 leti. Bil je član društva Carniola Tent, št. 1288 TM in društva Waterloo Camp, št. 281 WOW.

Tukaj zapuščila soprogo Mary, rojeno Goltis, doma iz vasi Savojce pri Kostanjevici na Dolenjskem, dva sinova: Fred in Emerik, hčer Mrs. Christine Traubert v Wallburg, W. Va., dve vnukinji, dva brata: Albert in Madison, Ohio, in Franka, dve sestre: Mrs. Emma Okicki in Mrs. Olga Toni ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v četrtki iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St.

CONSTANTINE EFREMEDES

Po enoletni bolezni je preminil včeraj jutraj Constantine Efremedes, star 63 let in stanujoč na 1734 E. 19 St. Rodom je bil Grk ter krojač po poklicu. Tu zapuščila soprogo Androniki, dva brata in sestro. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob dveh iz Grdinovega pogrebnega zavoda in cerkev sv. Spiridona na Addison Rd.

ŠIRJE CEHI OBDOJENI

NA SMRT RADI VOHUNSTVA

PRAGA, 24. okt. — Češkoslovaška država sodnja je danes obsodila na smrt štiri člane neke teroristične in vohunske organizacije. Poleg teh so štirje bili obsojeni na došmrtni zapor, večje število njih pa na do 25 let ječe.

Medtem pa neuradni krogi poročajo, da so češkoslovaške oblasti zaprele 18 rimsko-katoliških duhovnikov, ki so v cerkvah čitali prepovedano pastirsko pismo nadškofa Berana. S pastirskim pismom je Beran pozval vernike, naj se uprejo novim češkoslovaškim zakonom za ureditev odnosov med cerkvijo in državo.

REPUBLIKANCI SO ZA

POMOČ KITAJCEM

WASHINGTON, 22. okt. — Republikanski kongresnik Joseph Martin je danes zahteval, da se takoj pošlje "vso možno pomoč" kitajskim nacionalistom, rekoč, da je sicer dosti pozno, da pa še vedno takšna pomoč ne bi prišla prepozno.

Kongresnik je opozoril, da si sedaj kitajski komunisti prizadevajo, da bi Zedinjene države priznale njihovo vladno. Opozoril je, da se je po istem vzorcu ravnal tudi Hitler.

Domače vesti

Podružnica št. 48 Sansa Nocoj ob osmih se vrši seja podružnice št. 48 SANSa v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Prosi se vse družtvene zastopnike in člane, da gotovo pridejo, ker je več važnih zadev za rešiti.

Pozdravi

Pozdrave iz Library, Pa., kjer se nahaja na obisku, pošilja Mr. Frank Barbič iz Muskoka Ave.

Voditelj socialistov napadel zunanje ministra Italije

RIM, 22. okt. — Voditelj italijanskih socialistov Pietro Nenni je včeraj v teku budžetnih debat v parlamentu zahteval ostavko zunanjega ministra grofa Sforza zaradi njegove zavojene zunanje politike.

Nenni je rekel, da večji del parlamenta smatra Sforzo za "likvidiranega" in sicer zaradi njegove "katastrofalne pokornosti ameriški politiki, posebno kar se tiče njegovega neuspaha, da brani italijanske kolonialne interese." Socialistični voditelj je obtožil Sforzo, da je delal eno napako za drugo in da bo vsled tega Italija ostala praznih rok. Pristavil je, da sama vlada žrtvuje interese Italije za voljo strankarskega "sovraštva proti Sovjetski zvezi." Ko je izjavil, da je dežela eno leto živela pod grožnjo tretje svetovne vojne, je Nenni rekel:

"Strategija Atlantskega pakta je slonela na ameriškem monopolu na atomsko bombo. Sedaj pa je tega monopola konec in ves sistem tega Atlantskega pakta se je sesul.

"Konec ameriškega monopola (izključne posesti atomskih bomb) jasno kaže, da ena siromašna in neoborožena dežela kakor je Italija, ne more sprejeti političnih in vojaških obvez, ne da bi se izpostavila resni nevarnosti, ki jo ne morejo spraviti v ravnovesje nobene garancije o varnosti in obrambi."

Socialistični voditelj je zagotovil, da bi Italija zaradi svoje ga lastnega interesa morala izstopiti iz Atlantskega pakta.

Nenni je poudaril, da se je Atlantski pakt sedaj sesul tudi zaradi "osvoboditve Kitajske," kar pomeni zaradi uspehov kitajske Ljudske (komunistične) armade. Pozval je italijansko vladno, naj tako prizna kitajsko vladno, ki je bila ustanovljena v Peipingu (Peking).

TERMITI UNICUJEJO ARHIVO VATIKANA

VATIKAN, 22. okt. — Stoletja stare dokumente Vatikana ogrožajo mramlje-termiti. Termiti so že vdrl v privatno stanovanje kardinala Mercatija in zdaj ogrožajo njegovo knjižnico. Kot pravijo vatiškani krogi, se lahko zgodi, da bodo termiti snedli tudi starodavne papirje v državnem tajništvu Vatikana.

TOŽILEC KOMUNISTOV DOBIL VISOK POLOŽAJ

WASHINGTON, 21. okt. — Ameriški državni tožilec John F. X. McGohey, ki je imel glavno vlogo pri obsodbi 11 komunističnih voditeljev v New Yorku, je bil danes imenovan za federalnega sodnika južnega new-yorškega okrožja.

OBIŠČITE "TRI SESTRE"

V nedeljo popoldne bodo "Tri sestre" od zbora "Anton Verovšek" zabavale občinstvo v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Tja so jih povabile "Progressivne Slovenke" od krožka št. 1. Da bo še bolj lušno, bodo pevci in pevke zbora "Jadran" in Mlad. zbora zapeli nekaj pesmic in Judy Pretnar bo navijala svoje lutke. Rezervirajte si sedež za nedeljo, 30. oktobra v SDD na Waterloo Rd.

Zakaj je Anglija volila za Česko in proti Jugoslaviji

CHICAGO, 22. okt. — Angleški državni minister Hector McNeil je snoči na sestanku čičaškega Council on Foreign Relations pojasnil, zakaj je Anglija na glasovanju za sedež v Varnostnem svetu Združenih narodov glasovala za sovjetsko kandidatino Českoslovaško in proti Jugoslaviji, ki je imela podporo Zedinjenih držav.

McNeil je zagotovil, da je potrebno dati podporo jugoslovanskemu maršalu Titu pri njegovem sporu s Sovjetsko zvezo. Kljub temu pa je na vprašanje, Zakaj je Anglija glasovala proti Jugoslaviji, odgovoril:

"Nam to ni zgledala stvar izredne važnosti. Nam ni izgledalo, da je to stvar principov. Poleg tega smo menili, da je vedno obstojal nekakšen delovni sporazum s Sovjetsko zvezo, katerega smo se v preteklosti večkrat držali."

McNeil, ki je v glavnem govoril o odnosih s Sovjetsko zvezo, pa je pristavil:

"Bili smo poraženi in ni nam niti najmanj žal."

OBRAVNAVA PROTI THOMASU BO V NOVEMBRU

WASHINGTON, 24. okt. — Federalni sodnik Alexander Holtzoff je danes zavrgel prošnjo kongresnika Parnella Thomasa, da se obravnava proti njemu zaradi goljufanja vlade ponovno preloži. Ukazal je, da se z obravnavo mora začeti 7. novembra.

Thomas je kot bivši predsednik kongresne odbora za neameriške aktivnosti obtožen, da je imel na vladni plačlini listi "dve uposlenki," ki sploh nista delali za vladno. Plačo je baje prejemal sam. Obtožnica proti njemu je bila vložena že pred enim letom, toda je že parkrat uspel, da se je pod eno ali pa drugo pretvezo obravnavo preložilo.

TRUMAN NE MORE ZAPLENITI INDUSTRIJE

TOLEDO, O., 24. okt. — Republikanski senator Robert A. Taft je danes izjavil, da predsednik Truman nima nobene ustavne moči, da bi ukazal vladno zagajanje jeklarn in premogovnikov. Pristavil je, da je stavka premogarjev šla že tako daleč, da bi se lahko uporabilo določbo Taft-Hartleyevega zakona glede injunkcije.

Po določbi o injunkciji mora stavka ogrozati varnost in zdravje ljudstva, predno jo predsednik lahko ustavi.

KONGRESNIK BLATNIK JE BIL PRI PAPEZU

CASTEL GANDOLFO, 22. oktobra. — Papež Pij XII. je danes apeliral na Zedinjene države, naj ukinejo omejitve pri vseljevanju in dovolijo beguncem in brezdomcem, da se vselijo v deželo.

Papež je nasvet podal skupini ameriških kongresnikov, katere vodi kongresnik John Blatnik iz Minnesote.

"PRAVDA" TRDI, DA GEN. BRADLEY NE SPI

LONDON, 24. okt. — Moskvska "Pravda" je danes objavila poročilo, soglasno s katerim ameriški šef štaba gen. Omar Bradley trpi od nespečnosti, odkar je bilo objavljeno poročilo o atomski eksploziji v Sovjetski zvezi.

ŽALOSTNI KONEC VESELE SVATBE; ŽENIN JE ZBEŽAL

COLUMBUS, O., 24. okt. — Na domu mlade neveste Mrs. Donald Klitzke je predvčerajšnjim bila vesela svatba.

Donald se je očividno dobro razpoloženo in nič hudega sluteč poslavljajal od "samskega" stanu. Mlada ženica, ki ga je v vlogo svoje mreže, je žarela od sreče.

Ko je družba bila v najboljšem razpoloženju pa je bistro Donaldovo oko opazilo neko ženo, ki je pravkar stopila med veselo družino. To je bila 28 let stara Mrs. Brickham. Zgledalo bi, da Klitzke nima nič skupnega z novodošlo Mrs. Brickham. Pa še koliko skupnega! Ko jo je Donald opazil, je pri priči planil proti kuhinji in jo skozi zadnja vrata uveril na ulico.

Policija ga je ustavila šele danes in ga vtaknila v preiščevalnico. Mrs. Brickham je namreč Donaldova prva žena. Pred osemnajstimi meseci sta stala pred oltarjem, toda takrat Donald še ni bil Mr. Klitzke, pač pa Mr. Brickham. Nesrečni Klitzke, odnosno Brickham se bo zagovarjal zaradi doženstva.

BELGIJSKI SOCIALIST PROTI VRNITVI KRALJA

BRUSELJ, 24. okt. — Bivši belgijski ministrski predsednik Paul Spaak je danes izjavil, da bi glasovanje, če ljudstvo želi ali pa ne kralja Leopolda, lahko "uničilo Belgijo."

Spaak, ki je socialist, nasprotuje vrnitvi kralja Leopolda, ki se nahaja v Švici kot begunec. Toda za upostavo kraljevine se močno zavzemajo katoličani. Belgijski socialistični voditelj je apeliral na Leopolda, naj se odpove prestolu, še predno bo zadeva predložena volilecem.

URADNIKI SOVJETSKE AGENCIE IZPUŠČENI

NEW YORK, 24. okt. — Danes je bila izpuščena iz zapore skupina petih članov sovjetske trgovinske agencije Amtorg. Sovjetski uradniki so bili aretirani v petek ker se niso registrirali kot "agente tujе sile." Za vsakega od njih je bilo položeno poroštvo v znesku \$15,000.

AMERISKI SENATORJI ZOPET V ŠPANIJI

MADRID, 24. okt. — Skupina štirih ameriških senatorjev, članov pododbora za določanje izdatkov, je danes dospela v Madrid.

Senatorji ne bodo imeli prilike, da se pogovorijo z diktatorjem Francom, ker se slednji nahaja na obisku na Portugalskem.

SOVJETSKA JET LETALA ZA ATOMSKE BOMBE

LONDON, 24. okt. — Znanstveni časopis "All the World's Aircraft" je danes objavil članek, v katerem je rečeno, da v Sovjetski zvezi izdelujejo dve vrsti ogromnih jet letal, ki so v stanju, da nosijo atomske bombe na velike daljave.

SNeg V NEW YORKU

SYRACUSE, N. Y., 24. okt. — Danes je v okrožju Onondaga padel prvi sneg. Snežilo je okrog pol ure.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Predsednik pozval države sveta, naj najdejo način za učinkovito prepoved uporabe atomskih bomb

Belgrad zanikal poročila o borbah

BELGRAD, 23. okt. — Jugoslovanski urad za informacije je danes uradno zanikal poročila, češ da je zadnji četrtki prišlo do spopada med jugoslovanskimi četami in skupino 500 kominformistijskih partizanov. V zanikanju je poročilo, ki ga je razširila nemška časnikarska agencija DPA, označeno za "smešno izmišljotino."

Poročilo je iz Beograda poslal poročevalec omenjene časnikarske agencije, ki je izjavil, da je 500 partizanov Kominforme vdrlo v Jugoslavijo iz Romunije in sicer z dvema tankoma in enim oklopnim avtom. Do spopada pa je baje prišlo pri Veliki Kikindi.

Partizani, ki so jugoslovanski begunci, so vdrl v Jugoslavijo v globino šest milj, zavzeli dve vasi, toda so se zopet umaknili v Romunijo.

Poročilo nemškega poročevalca niso potrdili nobeni viri.

KATOLICANI SE VEDNO ZA "SVOBODO BINGA"

NEWARK, N. J., 21. okt. — Protestantovski Council of Churches je danes ponovno nastopil proti rimsko-katoliškemu voditeljem v zadevi "svobode binga."

Rimsko-katoliški pomožni škof James McNulty se močno zavzema za bingo zakone in je nedavno dal navodila nunam, naj potom župnijskih šol razdelijo letake, s katerimi so v politični kampanji priporočeni oni kandidati, ki ne nasprotujejo bingu.

Protestantje so načelno proti vsem takšnim igram za denar, toda katoličani menijo, da bi se denar, ki bi ga igralci izgubili, lahko uporabilo za podpiranje župnijskih šol.

ARETIRAN, KER JE PREKLINJAL V CERKVI

HOLLYWOOD, 24. okt. — Policija je včeraj aretirala 27 let starega pisatelja Roberta Shipira, ker je v božjem hramu pozvočal nemire. Kot pravijo očvidci je duhovnik v svoji pridigi grmel proti "brezbožnemu komunizmu." Shipira je nekaj časa pridigo poslušal, nato se pa kratkoma dvignil in začel glasno preklinjati v Cerkvi. Iz cerkve se je za njim podalo kakšnih ducat vernikov, toda Shipiro jim je ušel in šele neki šerif ga je pozneje aretiral.

MADŽARSKA ZAVRAČA OBTOŽBE JUGOSLAVIJE

BUDIMPESTA, 23. okt. — Madžarska vlada je včeraj zanikala obtožbe Jugoslavije, da se baje madžarsko vojaštvo zbira na meji Jugoslavije in povzroča obmejne incidente.

NEMIRI V COLUMBIJI

CALL, Columbijska, 24. okt. — Policija je danes naznanila, da je v spopadih med policijo in člani liberalne stranke zadnji teden bilo ubitih 22 oseb, ranjenih pa 50.

NEW YORK, 24. okt. — Predsednik Truman je danes pozval vse države sveta, naj s skupnimi močmi najdejo učinkovit način za prepoved uporabe atomski bomb, ker da samo to lahko prepreči uničenje človeštva.

Truman je govoril ob priliki polaganja temeljnega kamena za poslopje tajništva organizacije Združenih narodov in ob priliki četrte obletnice ustanovitve organizacije.

"Vse države in vsa ljudstva so izzvana, da zagotovijo, da se bo atomsko energijo posvetilo blaginji človeka, ne pa njegovega uničenju," je izjavil predsednik.

"Odkar je bilo razvito prvo atomsko orožje, je eden glavnih ciljev politike Zedinjenih držav bil sistem mednarodne kontrole atomske energije, s katerim bi bila zagotovljena prepoved uporabe atomskega orožja, istočasno pa bi se pospeševalo mirno uporabo atomske energije s strani vseh držav."

Predsednik je indirektno kritiziral tudi Sovjetsko zvezo, ker je zavrgla ameriški načrt za kontrolo atomske energije. Rekel je, da so Zedinjene države pripravljene sprejeti "boljši in učinkovitejši načrt" kot pa je Baruchov, ki ga je odobrila Generalna skupščina Združenih narodov.

"Mi podpiramo in bomo nadalje podpirali ta načrt, če in dokler se ne bo predložilo boljši in učinkovitejši," je dejal Truman.

5,000 policajev je stražilo predsednika

Več kot 10,000 oseb je poslušalo predsednika, kateri je bil zastražen s 5,000 mestnih policajev, tajnih detektivov in stražarjev Združenih narodov. Podvzelo se je posebne mere, da bi se preprečilo možne demonstracije komunistov, katerih je v New Yorku 30,000.

Na proslavi so govorili tudi župan mesta William O'Dwyer, ambasador Warren Austin in predsednik Generalne skupščine brigadni gen. Romulo, ki je poseben omenil pokojnega predsednika Roosevelta kot največjega Američana "naše dobe."

ZA OBNOVO EVROPE POTROŠENIH 7 MILJARD

WASHINGTON, 24. okt. — Danes je bilo odobrenih nadaljnjih \$10,081,000 za pomoč deželam Marshallovega plana. S tem se je skupno vsota, porabljena za te namene zvišala na \$7,000,000,000.

Največ danes določenega denarja bo dobila Anglija in sicer \$6,786,000, s katerimi bo v Kanadi kupila baker in bakrene proizvode.

KAISER-FRAZER DOBILA POSOJILO

WASHINGTON, 24. okt. — The Reconstruction Finance Corp. je danes odobrila novo posojilo družbi Kaiser-Frazer v znesku \$10,000,000. To posojilo se bo uporabilo za distribucijo avtov omenjene družbe. Pred tem je RFC odobrila isti družbi \$34,400,000 za financiranje produkcije novih modelov avtov.

Mora suženjstva grozi državljanom, pravi Eisenhower

NEW YORK, 24. okt. — Gen. Dwight D. Eisenhower je danes opozoril, da se ameriški sen lahko spremeni v moro, če bo ljudstvo dežele postalo suženj vlade.

Eisenhower, ki je sedaj predsednik Columbia univerze, je priporočil, da se pozorno prouči učinek vsake nove vladne predloge na osebne svobodščine.

"Mi verujemo v človeško dostojnost, v človeške pravice, ki se jih ne more samopašno omejevati. Verujemo, da se te pravice lahko v polni meri poseduje in jih učinkovito izvaja samo dotle, dokler se človeka ohrani kot gospodarja ne pa sužnja ustanov, ki jih je sam ustvaril," je rekel Eisenhower.

Po mnenju generala bi morala vlada delovati z zelo določeno in omejeno oblastjo, če želi, da bi človeške pravice in svobodščine cvetele.

ŠIRJE MADŽARSKI ČASTNIKI OBEŠENI

BUDIMPESTA, 24. okt. — Madžarsko obrambno ministrstvo je danes naznanilo, da so zaradi izdajstva bili obešeni lieut. gen. Gyorgy Palfy in še trije častniki. Vsi so bili vmešani v obravnavo proti bivšemu zunanjemu ministru Laszlo Rajku, ki se je zagovarjal proti obtožbam, da je s podporo jugoslovanske vlade maršala Tita in "ameriških imperialistov," pripravljal zaroto za strmoglasenje sedanje madžarske vlade. Laszlo Rajk je bil z dvojico soobtožencev obsojen na smrt in tudi usmrčen.

FARMER RANIL 9 OSEB IN STORIL SAMOMOR

PONTIAC, Mich., 24. okt. — Neki 57 let star farmer je danes ranil devet oseb in nato storil samomor. Farmer, Joseph Runyon, se je nahajal v točilnici, ko je sklenil, da si bo končal življenje, obenem pa vzel "s seboj nekaj oseb." Natakarku je povedal, da ima velike težave. Nenačel je povlekel revolver in začel streljati na prisotne, ki so pri bari motrili televizijsko oddajo.

Runyon je zatem odšel v drugo točilnico čez ulico in začel streljati na mimoidoče. Ko jih je že nekaj ranil, si je končal življenje. Od ranjenih se trije nahajajo v kritičnem stanju.

ANGLEŽI MEČEJO BOMBE NA MALAJCE

SINGAPORE, 23. okt. — Angleške zračne sile so danes vrgle večje število bomb v gozdove severne Johore, kjer se nahajajo močni oddelki malajskih upornikov. V angleškem poročilu so Malajci, ki se borijo za neodvisnost, označeni za "bandite."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
2321 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:	
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ODGOVOR UREDNIKU "GLASA SDZ"

II.

Ko smo se, g. Sabec, že pomenili o smernicah E. in o Vaših nasvetih, kaj naj ponatisnujem, ne bo napačno, če ob tej priliki spregovorim nekaj besed o Vašem načinu urejevanja "Glasa SDZ." Vi sicer govorite o pravilih, ki ne dovoljujejo "osebne politične polemike." Toda ta pravila Vas ne onemogočajo, da ne bi glasilo, ki ga urejate, podajali smerice, ki so v polnem soglasju z Vašimi osebnimi političnimi nazori. V tej Vaši polemiki, v članku objavljenem v A. D., govorite na pr. o Stalinu. Takšne literature je zdaj na koše. Ne želim govoriti o sami propagandi, ki je neločljivi del "mrzle vojne," pač pa opozoriti, da to zadevo lahko v polnem soglasju s pravili predstavite čitateljem "Glasa" na isti način, kot ste jo predstavili v A. D. Prav tako bi lahko v soglasju s pravili objavili mnenje o Stalinu, kot ga je podal Bernard Shaw ali pa Rev. Hewlett Johnson. Tu torej imamo dvoje mnenj. Toda za "Glas SDZ" prihaja v poštev le mnenje, ki je **osebno Vaše.**

Tako je tudi pri vseh drugih zadevah. Pravila Vas niti najmanj ne ovirajo, da se ne bi ukvarjali z enostransko propagando, ki je vzorna slika Vašega brezmejnega sovraštva napram vsem onem, kar ste nekoč tako vneto zagovarjali.

Spominjam se na pr., ko ste v eni številki "Glasa SDZ" objavili kar tri, če ne celo štiri članke, ki govorijo o "bratskem zavarovanju." Lahko si zamišljam, kako je prišlo do tega, ker sodeč po vsem, kar ste pisali in pišete, ste menda zelo občutljivi na vsako kritiko. Prav tako se spominjam, ko je za časa Vašega bivanja v bolnišnici ena številka "Glasa SDZ" bila urejena na način, ki se povsem razlikuje od Vašega načina urejevanja. Zgledalo je, kot da Vas je hotel Vaš zastopnik poučiti, kako bi moralo biti urejeno glasilo ene ne-politične podporne organizacije.

Dejstvo je, g. Sabec, da ste Vi iz "Glasa SDZ" stvorili politično glasilo. To politično propagando na vse pretege skrivate pod krinko nekakšnega pristnega "amerikanizma," "rodoljublja" in "skrbni za demokracijo." Toda po Vaših brezkončnih člankih o razmerah v Jugoslaviji, o komunizmu, o Sovjetski zvezi, ki se tudi vlečejo kot "jara kača," je povsem jasno, kakšna je ta propaganda. Da bi pa še bolj podprli politični značaj te propagande, čeprav proti-komunistične, Vam pri tem delu pomagajo neki Gašperji Ostaj in "znani" I. Jontez, ki se je skupaj z Vami po doživelem brodolomu izkrcal v varni pristan Ameriške Domovine.

V mojem osebnem odgovoru, ki ga niste objavili, sem Vas opozoril, da Vas ta politična propaganda nujno vodi v enostransost, neobjektivnost in celo potvarjanje dejstev. Kot primer sem omenil, da ste potvorili izjavo Paula Robesona, po kateri zgleda, da je Robeson zavrgel svojo domovino Ameriko, ker je izjavil, da smatra Sovjetsko zvezo za svojo "pravo domovino." V svojem odgovoru v A. D. ponovno trdite, da je Robeson to izjavil na podlagi poročila v NYT. Jaz pa trdim, da tega nikoli ni izjavil in da je za vsakega razumnega človeka jasno, kaj takšna izjava pomeni. Dalje sem kot primer omenil Vaše potvarjanje volilnih rezultatov v petih tržaških občinah. Vi ste poročali, da je slovensko ljudstvo zavrglo "ljudsko demokracijo." Dejstvo pa je, da so komunisti (kominformovci) dobili v petih tržaških občinah (pod anglo-ameriško okupacijo!) do 58 odstotkov vseh glasov! Temu se ne more reči "zavračanje ljudskih demokratič." No, na ta drugi primer Vi sploh ne odgovarjate.

Seveda, citiral bi lahko brez konca in kraja še druge primerje premišljeno potvorjenih poročil, po katerih Vaši čitatelji nikakor ne morejo dobiti jasne slike o stanju tako doma kot v svetu. Toda s tem bi se moj odgovor preveč zavlekel.

Seveda, jaz se ne želim vmešavati v način Vašega urejevanja lista, kakor to nedvomno skušate Vi s svojimi sugestijami, kaj naj ponatisnujem. Zdi pa se mi, da Vas lahko opozorim na bruna v Vašem listu, ko že kajete na pezdirje v listu, ki ga jaz urejum.

Na koncu še nekaj glede zadeve o Stepincu. V svojem odgovoru v A. D. ste citirali izjavno jugoslovanskega ambasadorja Kesanovića, ko sem Vas nanjo posebno opozoril. Veseli me, da vsaj nekoliko vpoštevate, čeprav s precejšnjo zamudo, ta moja opozorila. (Tako se mi zdi, da sem Vas prav jaz moral opozoriti na dva pomembna kulturna dogodka—70-letnico rojstva O. Županića in 99-letnico smrti Prešerna, ker Vas je propagandna strast popolnoma zapeljala, da več ne znate razlikovati, kaj spada v kulturno pomembne dogodke, kaj pa ne.)

Po Vaših poročilih v "Glasu SDZ" bi zgledalo, kot da je Stepinac že na svobodi, če pa ni, bo prav gotovo v najkrajšem času. Ko pišem ta odgovor, je Stepinac še vedno v ječi in v Vatikanu je spet zavladal črni pesimizem. To dejstvo, da je Stepinac še vedno v zaporu, ni niti najmanj oviralo nekatere delegate "katoliških" držav, da bi ne pomagale s svojimi glasovi k izvolitvi Jugoslavije za članico Varnostnega sveta. S tem seveda ne trdim, da osvoboditev Stepinca ni mogoča. Kot urednik E. sem zabeležil tudi te govorce in domneve, toda zdi se mi, da ni modro ustvarjati prezgodnje zaključke, posebno če se posamezni uredniki, kakor ste Vi, ne morejo znajti v zapletenem labirintu propagande.

Popolnoma se zavedam, da vršite bogu ugodno delo. Zveličanje ste si zaslužili. Poleg tega, z izjemo neke zadeve, o kateri si še niste na jasnem, bi to delo zgledalo celo kot "rodoljubno" in v polnem soglasju z vsem, kar se danes označa za "pristni amerikanizem." Upam le, da Vam nihče ne bo očital Vaše delo pred kakšnimi šestimi leti, kakor se je to očitalo Lelandu Oldsu, bivšemu članu Federal Power Commission članke in izjave o kapitalizmu, ki jih je podal še v prvi četrtini našega stoletja.

V koliko želite nadaljevati to polemiko, sem Vam, g. Sabec, vedno na razpolago,

I. B.

UREDNIKOVA POŠTA

V spomin Jos. F. Terbižanu

Cleveland, O. — Zopet se je utrgal list in odletel v večnost. To pot je bil Jos. F. Terbižan v napredni javnosti na splošno poznana in spoštovana oseba, radi svojega udejstvovanja pri naših ustanovah.

Med pionirji je bil pri gradnji Slov. nar. doma, pozneje je bil tudi član direktorija, vneto je sodeloval pri dram. društvu "Ivan Cankar", sodeloval je pri "Prosvetni matiči", pomagal na odru o b koncertih "Zarje" in največ svojega prostega časa je pa pustil pri svojem društvu "Cleveland" št. 126 SNPJ in pri Clevelandski federaciji SNPJ. Pri federaciji SNPJ je več let tajnikoval. Biti tajnik taki veliki organizaciji, z vsemožnimi podvzetji ni lahka zadeva še posebej, ko je bilo to ob času, ko je bil društveni razgib na vrhuncu. J. F. Terbižan je vestno vodil to organizacijo in ji posvečal veliko svojega prostega časa. Nešteto krat so prišla na nas, društvene tajnike pisma in pozivi na seje in sestanke z njegovim podpisom. Včasih so bila pisma tudi informativne vsebine.

Teh pozivov in pismen ne bo več. Danes se je težko privariti misli, da ga ne bomo več videli in slišali pri teh naših institucijah, kjer smo, ga bili navajeni tolikokrat srečati.

Pred nekaj tedni, na obisku pri njem, mi je razodel, da je bil v svojem življenju dejansko vedno optimist — sedaj ob tej težki bolezni pa nima upanja. In res je preminul v ponedeljek 17. oktobra.

Jos. F. Terbižan je bil v naših vrstah požrtvovalen in nesebičen, zato ohranimo nanj trajen blag spomin.

*

Varietni program SANSa št. 39 je potekel dokaj poveljno. Program je bil po navzočih toplo sprejet, posebno govor Vinke Knola je ljudem ugaljal, pa solospjev Jennie Fatur, kvartet "Zarje" in še posebno humoreska "Zdravnikov strežnik".

SANS št. 39 je hvalečen Frank Čessu, Vidi Sifrer za prepis vlog, Joseph Skuku za oskrbo odra in vsemu drugemu osebju, ki je nastopilo in pomagalo k dobremu izidu igre. Ravno tako zboru "Zarja" za nastop, dr. "Ivan Cankar" za opremo in kulise ter vsem delavcem in delavkam, ki so pomagali na prireditvi. Hvala vsem!

Leo. Poljšak.

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

V JUGOSLAVIJI SO ZAČELI IZDELOVATI ČUDOVITO ZDRAVILO—PENICILIN

Prav nič ne pretiravam, če trdim, da je zdravniška veda z odkritjem penicilina dala človeštvu eno izmed najdragocenejših orožij za boj proti boleznim. Odkril je to čudežno snov angleški zdravnik Aleksander Fleming, ki je slučajno ugotovil, da so na umetnem gojišču neke vrste mikrobov le-ti izginili na mestu, kjer se je zaradi nepazljivosti naselila plesen penicilium. Ugotovil je, da razvija ta plesen neke vrste strup, ki prepreči rast raznih mikrobov, povzročiteljev bolezni, in povzroča njihov pogin. Iz te plesni, ki se razvija na raznih rastlinah, tako na gnajočem krompirju in drugih živilih, pridobivamo danes penicilin.

Šele 10 let po Flemingovem odkritju so začeli praktično pridobivati to snov. Zato gre zasluga predvsem profesorju Howardu W. Floreyu, da je omogočil praktično proizvodnjo zdravila penicilina. To je bila seveda dolga pot. Prve tovarne za pridobivanje penicilina so nastale med zadnjo vojno v Zedinjenih državah, po vojni pa so ustanovili prve take tovarne v Evropi.

Danes imamo tudi v Jugoslaviji tovarno penicilina, ki je začela ob koncu maja poizkusno obratovati v Zemunu. Njen kolektiv se je ob začetku obratovanja zavezal, da bo do 1. oktobra osvojil tehnološki proces pridobivanja penicilina. Te dni pa je že dosegel veliko zmago: izdelal je več kakor mesec dni pred rokom prvo količino penicilina v naši državi, in to čeprav ni imel v proizvodnji nobenih izkušenj.

Proizvodne naprave, ki smo jih dobili iz inozemstva, so začeli v tovarni montirati letos v februarju, in to brez pomoči tujih strokovnjakov. Takrat so bili v Jugoslaviji samo trije ljudje, ki so prej videli notranjost take tovarne. Danes pa ima domača tovarna po zaslugi dr. Piantanića, šefa proizvodnje, in dr. Gavra Tamburaševa že močan kolektiv laborantov, tehnikov in strokovnih delavcev. Preden je bila tovarna urejena za poizkusno proizvodnjo, so morale naše tovarne izdelati še razne potrebne dele in naprave.

Še v času, ko so montirali stroje in naprave, so se v sosednji laboratoriji zgradbi že pripravljali laboranti in tehniki za začetek proizvodnje. To so bili v glavnem mikrobiološki posli: Prvi laboranti in tehniki pa so vzgajali mlade ljudi, zlasti dekleta, za delo, ki zahteva mnogo opreznosti in pazljivosti.

IZ MAJHNH DELAVNIC STA NASTALI DVE TOVARNI ELEKTROMATERIALA

V naši republiki se lepo razvija in čedalje bolj krepi tudi elektroindustrija. To je za nas nova industrijska panoga, ki nima nobene tradicije, saj v stari Jugoslaviji te industrije skoraj nismo poznali. Ves električni material zlasti pa instalacijski, smo uvažali iz inozemstva in ga drago plačevali. Danes nam to ni potrebno, ker izdelujemo električni in instalacijski material doma ter nam ni treba zanj dajati težkih deviz.

Spričo čedalje večjih potreb nam elektroinstalacijskega materiala pogosto primanjkuje, posebno za instalacije v novih zgradbah, bodisi industrijskih ali pa stanovanjskih. Najprej so skušali povečati proizvodnjo tega materiala v delavnicah DES-a. Vendar pa zaradi rastočih zahtev in povpraševanja po električnem materialu, kakor tudi zaradi nalog, ki jih ima DES pri elektrifikaciji, te delavnice niso mogle zadovoljiti potreb. Zato je bil pod okriljem DES-a ustanovljen biro za elektroindustrijo, ki je imel nalogo, razviti v delavnicah v Črnučah in na Tezmem pri Mariboru proizvodnjo elektroinstalacijskega materiala. Iz teh delavnic sta nastali dve tovarni. Tako je nastala naša mlada elektroindustrija kot samostojna industrijska panoga. Načrti so določili, da se glavno podjetje zgradi v Črnučah.

Nove objekte v Črnučah so začeli graditi lansko leto. Stavbe so prezimile v surovem stanju, letos pa se gradnja nadaljuje. V aprilu so se že začeli seliti in montirati stroje v novih delavnicah. Stroj je nova tovarna "Elma" prevzela od nekdanjih obrtniških delavnic, ne kaj pa jih je dobila iz inozemstva.

Danes že obratuje v Črnučah strojna delavnica za transformatorje, v kateri serijsko izdelujejo transformatorje za točkasto varjenje po sistemu mojstra Furlana, zaščitne transformatorje in transformatorje po posebnih naročilih. V tem oddelku popravljajo tudi elektromotorje in generatorje. Od predmetov množične produkcije in elektroinstalacijskega materiala izdelujejo v "Elmi" likalnice in drobni instalacijski material, predvsem vtičnice, sponke, podometne doze, okove, odcepnice vtičnice itd. Proizvodnja elektroinstalacijskega materiala se bo še povečala. Izdelovali bodo vse

bakelitni in keramični material za električne instalacije. Zato se vzporedno razvija orat za izdelavo predmetov iz bakelita in keramike. Tako ima tovarna vse pogoje, da doseže tisto stopnjo, ko bo lahko krila potrebe naše republike.

V Črnučah dela danes že močan delovni kolektiv. Začetne težave so premagane, proizvodnja se stalno dviga in vsak dan bolj izpopolnjuje. Premagati bo treba seveda še marsikatero zapreko. Kolektiv si prizadeva, da bi čim hitreje prebrodil te ovire. Tako se bo nova tovarna kmalu razvila v moderno podjetje, ki bo naši industriji in našim novim gradnjam lahko zagotovilo ves potrebni električni in instalacijski material. Strokovni in kvalificirani kader, ki ga danes v tovarni primanjkuje, bodo lahko izpopolnili novi delavci, ki se sedaj uče v elektroindustrijski šoli, ki jo

je ustanovila tovarna. Čez nekaj let bodo ti učenci že lahko prevzeli odgovorne naloge v proizvodnji. Zgradili bodo še 3 nove objekte. Tako bo tovarna v Črnučah postala središče proizvodnje elektromateriala v naši republiki.

V Mariboru izdeluje električni in instalacijski material podjetje "Elektrokovina". Tudi to podjetje je doseglo velike uspehe. Brez osnovnega kadra in na lastno pobudo je delovni kolektiv na ruševinah starega obrata zgradil novo tovarno, v kateri so se vzporedno z naraščajočo proizvodnjo vzgajali novi strokovnjaki in kvalificirani delavci. "Elektrokovina" se je specializirala za navijanje elektromotorjev, popravila velikih transformatorjev, izdelovanje različnih sponk, tipiziranih svetilk in ladijskih svetilk ter za izdelavo elektromotorjev do jakosti 1,5 ks. Tako izpopolnjuje mariborska tovarna proizvodni program naše mlade elektroindustrije v Sloveniji.

NOVI REKORDI VISOKE DELOVNE STORILNOSTI ZIDARJEV

V zadnjih dneh se je nenavadno razplamtelo tekmovanje zidarjev za višjo delovno storilnost. V tem tekmovanju so nekateri zidarski mojstri in njihovi pomočniki dosegli v zidanju po novem načinu tako sijajne uspehe, o katerih pred nedavnim nihče v naši gradbeni delavnosti ni niti računal.

Tekmovanje zidarjev je v zadnjem tednu prineslo skoraj vsak dan nove rekorde, nova presenečenja, kakršna smo v zadnjem času doživljali v razvijanem tekmovalju rudarjev. V petek je na gradbišču študentskega naselja v Novem Beogradu posekali vse dosežene rekorde zidar Josip Balažek, ki je v osmih urah sezidal po novem načinu 49.10 kubičnih metrov zidu. Balažek je zidal z dvema pomočnikoma, ki sta mu podala opeko in malto, šest mladincev pa je skrbelo za neprekinjen dotok gradiva. Z odlokom glavnega štaba so bili vsi takoj po končanem delu razglašeni za udarnike, mojster Balažek pa še nagrajen s 6000 dinarji. Tako so dobili zaslužni delovni borci brez vsakega odlaganja takoj priznanje in nagrado.

Prav isti dan kakor Balažek je v Skoplju dosegel izreden delovni uspeh zidar Jordan Pančevski pri gradnji poslopja pred-

sedništva vlade LR Makedonije. V 8 urah je sezidal 42.5 kubičnih metrov zidu. Po končanem delu je mojster Pančevski borbeno izjavil na velikem zboru, ki mu je prisostvovalo 1200 gradbenih delavcev, da bo dvignil ta uspeh na 50 kubičnih metrov.

Rekorden uspeh v zidanju po novem načinu je dan prej dosegel v Skoplju zidarski mojster Mane Manevski, ki je s svojima pomočnikoma Dinevskim in Markovskim sezidal v 8 urah 39.22 kub. m opečnega zidu in tako presegal dnevno delovno normo za 1433 odst.

Zidarski mojster Vlado Stefanović je na gradbišču Novega Beograda ta dan v 9 urah sezidal 38.27 kub. m zidu. Tudi v Nišu je v teku razgibano tekmovanje zidarskih brigad. Doslej je dosegla največji uspeh brigada Ivana Stefanovića, ki je v 8 urah sezidal 33.10 kub. m.

iočanje snovi, ki jo hočemo pridobiti. V fermentaciji ostane 72 do 100 ur prav tako pri temperaturi 25 stopinj in pod pritiskom 1½ atmosfere.

Ves proces gojitve plesni in fermentacije se sproti raziskuje glede čistosti. Fermentacija se nato prekine in dobljena tekočina ohladi na 5 stopinj toplote, ker je zelo občutljiva pri višjih temperaturah. To je najvažnejši del proizvodnega procesa, ki zahteva veliko pazljivost. Prav v tej fazi proizvodnje so sprva imeli v Zedinjenih državah največje težave.

Fermentirana tekočina se nato filtrira, da se izloči plesen, nato pa učinkovita snov izloči z organskim raztopilom. Tudi to ni preprosta stvar. Raztopnina mora postati za spoznanje kiselkasta, toda nikakor ne preveč, kajti kislina uniči penicilino raztopino. Posebna naprava skrbi za to, da raztopina ne preide v kislino, pa tudi ne v alkalno stanje. Ko dobi svetlo limonasto barvo, se vnese v kloroform, iz katerega se potem dobi raztopina penicilina. To pa še ni končni proizvod. Laboratori morajo pridobiti penicilin preizkusiti glede čistosti, ga filtrirati bakteriološko in naposled odstraniti vodo. Destilacija s

kuhanjem bi uničila penicilin. Zato izločijo vodo z zmrazovanjem v posebni aparaturi, dokler se snov ne ohladi na minus 50 stopinj. Po odstranitvi ledu ostane koncentrirani penicilin.

Prvi kilogram penicilina so v tovarni dobili iz 3,000 litrov penicilinove raztopnine, iz dveh tankov. V posebnem odelku se daj preizkušajo učinkovitost proizvoda s poskusi na podganah, da ugotovijo, ali pridobljeni penicilin ne vsebuje strupov, nato pa s poskusi na zajcih, ki pokazajo, da proizvod ne povzroča mrzlice v človeškem organizmu.

Prav tako je treba izdelek preizkusiti glede sterilnosti in vlažnosti. Velika pozornost je potrebna pri polnjenju steklenic za transport. Penicilin nikakor ne sme priti v dotiko z običajnim zrakom, da se zagotovi popolna aseptičnost. Zato polnijo steklenice s penicilom znotraj zaprte steklene omare, ki jo razsvetljuje ultravijoličasta svetloba, delavke pa opravljajo to delo z gumijastimi rokavicami skozi majhne odprtine gumijaste stene.

V tovarni bodo v kratkem proizvodni proces tako izpopolnili, da se bo v enem mesecu lahko začela redno proizvodnja penicilina.

BRANISLAV NUŠIČ:

LISTIČI

(Nadaljevanje)

Ko sta se zagledala na plesu, je bilo obema všeč, ker se bosta zdaj morda spoznala. On je lahko nagnil glavo, ko je šla ona v plesu mimo njega, in ostal kakor prikovan v kotu, odkoder je ogledoval plesalce in plesalke. A pari so se kar izgubljali v vrtincu; plesalci so se znojili, ti od uslužnosti, oni od neskončnega vrtenja; pahljače so ljubko plahule v dražestnih rokah plesalk; na sedežih okrog salona so seделе matere in tetke in so kajpada opravljale bodi že le-zarnarjevega zeta ali majorico ali sekretarkino hčerko, godba pa je vse to življenje oslajala z lepimi valujočimi melodijami. Nehali so plesati in godba je oznanila četvorko.

Vladimir pogleda za trenutek po dvorani in obleti s pogledom vse dvojice; išče z očmi po vseh kotih, zagleda Heleno ob materi in že napravi dva, tri velike kora-ke po dvorani in se ji prikloni. Ona se je nasmehnila z očmi. "Ali smem biti tako srečen, gospodična?"

"O, prosim!" je pokimala in mu ponudila nežno ročico. Bilo je še prezgodaj za pri-četek. Pari so se gnetli, se uvr-

ščali, reditelji so hlastali, god-beniki so uglašali svoja glasbila in vse je živahno vzkipele.

"Midva sva nepoznana znan-ca," je spregovoril Vladimir, ko je vodil Heleno pod roko. Tedaj se ji je predstavil in ona njemu.

"Bal sem se, da vas ne bom dobil za ta ples."

"Tudi jaz sem se bala, da me bo kdo drugi pobral," je odgo-vorila in lahna rdečica jo je za-lila; dekletu se je zazdelo, da je nekoliko preveč povedala.

"Kako, tudi vi ste se bali?" je brž povzel.

Ona je obmolknila.

"Mar vam je res všeč, da sem prišel po vas?" je nestržno na-daljeval Vladimir.

"Pa ... da ... meni je vedno ... prav za prav ..." je šepetala ona in spet obmolknila.

"In ste se bali, da bi vas kdo drug prevzel?"

"Ah ..."

"O, ko bi si smel to razlagati tako, kakor bi bilo meni všeč," je nadaljeval on vedno bolj ognjevit in nestržno.

"In kako bi si vi to radi raz-lagali?" je vprašala naivno.

"Kako?"

"Da?"

V tem je godba naznanila,

naj se pari uvrste.

"Ali ste kaj pogledali, kdo bo z nama plesal?" je vprašala He-lena.

"Jaz? ... Lejte ... da, na to sem pa docela pozabil."

"Nu ... Saj ni treba skrbeti."

"Kaj ne, da ne, kaj nama to mar!"

"Saj nama ni treba plesati."

"Sedla bova tja, ali, če ho-čete, tjakajle ..."

"Lahko!"

Četvorka se je že pričela. Ona-dva sta našla skromen kotichek in sta prvi mah pomolčala in gledala, kako so se po taktu raz-gibale strnjene vrste četvorke.

"Morda vi zelo radi plešete četvorko?" je vprašala Helena.

"Jaz? Da, prav za prav ne, saj vidite, prav zdajle mi ni do plesa."

"Morda sem pa jaz kriva, ker sem vam svetovala, da bi sedla," je nadaljevala nekoliko naga-jivo.

"Nikakor, jaz sem svetoval, da sediva," je odgovoril nekoli-ko zmeden. "Jaz ali morda vi. Ne vem, toda rečem vam, toda rečem vam, meni ni zdajle prav nič do plesa."

Nato sta spet pomolčala. Ko-lona je počivala med figurami in ves ta čas premora je Helena molčala in se hladila s pahljačo, in pa s svojim klobukom. Napo-sled je godba spet zaigrala.

"Želeli ste, da vam nekaj po-jasnim?" je spet prišel Vladi-mir.

"Kaj?"

"Mar niste pri volji, da vam nekaj razodenem?"

"Ali ... ne vem."

"Malo prej, preden sva tukaj sedla, je bila beseda o tem, kako bi si jaz želel razlagati tiste va-še besede," je nadaljeval živah-neje.

"Jaz ... jaz prav za prav ..." je pričela ona zmeden, njegova roka pa je polagoma in ne-hote dotaknila njene; njene ustne so vzdrtle, njega pa je

spreletel čuden nemir. Spogleda-la sta se in ostala za trenutek negibna, kakor bi se hotela drug drugemu vpiti v dušo. Pa je ona pobesila oči in pričela hitreje dihati, on pa ji je nezavedno, vendar toplo in čvrsto stisnil roke.

"Jaz nisem želela, da bi mi razložil ..." je zašepetala tiho, skoraj neslišno, zmedeno, ne-smiselno.

"Kaj?" je vprašal še bolj čud-no, še bolj neumno.

Pa sta spet obmolknila. Zao-brnila je oči, roka ji je vzdrtela in pričela neusmiljeno trgati belo peresje iz pahljače, on pa se ji je približal tik do oči, se globoko zagledal vanje in spet rekel čudno, nesmiselno:

"Kaj?"

Ampak tisti trenutek so bile njune roke druga v drugi in nju-ni srci sta občutili eno in isto in sta enako utripali.

Drugo poglavje

Lepo!

Kakor so mogli spoštovani bralci sprevideti že v pričetku te zgodbe, sta se, na koncu prve-ga poglavja dva zaljubila, goto-vo zato, ker sta bila drug dru-gemu všeč. Vse, kar bi mogli k temu tukajle pristaviti, bi bilo, da sta obadva zelo srečna v lju-bezni. Ampak—v kolikor sta srečnejša, v toliko bolj se jaz, nesrečno pisateljsko bitje, po-čutim nesrečnega, kajti da po-vem po pravici: ne vem, kako bom konec koncev zaključil to zgodbo.

Saj bi jo lahko nekako vlekel, na primer: kako sta se rada imela, kako sta se shajala, kako sta se malce skrempljala in se spet pobotala, pa še več takih reči, toda vse to, bratje, se mo-ra naposled nekako zaključiti.

Vem, drage čitateljice, da se mi hoste zdajle hudomušno na-smehljale in si mislile: "Ej, brat-ec, počemu neki načenjaš ljube-zen, ako je ne znaš končati!" Res je, draže moje bralke, da

sem v življenju pustil mnogo ljubezni nedokončanih, ampak tukajle tudi sam sprevidim, da moram dognati do kraja.

Še eno opravičilo! Da veste,—ni res, da nikakor ne bi znal zgodbo končati! Bog varuj! Vsa nesreča je prav v tem, da se je tu treba nekako izvleči, da bo vsem všeč in prav. Lejte zakaj!

Veste, da so različni čitatelji in čitateljice, pa bi ta in oni že-leli, da se vsa reč žalostno konča. Postavim, druga žena mojega pokojnega strica je takole go-vorila: "Kakšna povest je neki to, ko še solze nisem prelila!" Kdo drugi bi spet želel, da se "vzameta." Postavim, prebiral sem gospodični J. začetek neke svoje ljubavne zgodbe in ko sem ji na vprašanje odgovoril, da bo na koncu zgodbe junak sko-čil v vodnjak, je gospodična vzdihnila in mi rekla: "Nikar tega, bolje, da se vzameta, ko imam tako rada zgodbe, v kate-rih se on in ona na koncu dobi-ta!" ... E, zdaj sami sprevidite, da ni tako lahka reč dokončati tisto, kar sem v prvem poglavju započel ...

Toda vsaka reč ima svoj ko-nec in tudi tu se najde izhod,—se pravi: napisal bom več kon-cev in potem naj prvo poglavje te zgodbe prebero vsi bralci vku-paj, iz drugega poglavja pa naj vsakdo priključi tisti konec, ki mu je všeč.

Prvi konec

Vladimir je bil tisti večer po profesorjevi poroki zadovoljen in je občutil, da je njegova duša prepolna milobe in sladkega ne-mira. Brž naslednje jutro je za-gledal Heleno in njeno mater na taisti klopi v parku, ampak zdaj je pristopil k njima, ju pozdra-vil, se ljubezno pogovarjal in ju celo spremil do doma.

To se je pozneje večkrat zgo-dilo, ker ga je zdaj tudi mati že dobro poznala. Seveda ga je ne-koč povabila, naj ju obiše, kar

se je pozneje večkrat dogajalo. Lepega pomladnega dne ju je kakor po navadi obiskal. Mati je bila na vrtu, Helena pa si je dala opravka zgoraj v sobi, spravljala je v red note, ki jih je bila prav tisti dan dobila.

Pristopil je k nji in sta si top-lo stisnila roke. V zadregi sta spregovorila dve, tri besede; sti-skala sta si roke; zagledala sta si v oči; oba je prežela nekaka vročica, tisti jarki mladostni plamen,—in že sta se objela.

Ta trenutek sta sprevidela, da je njuna ljubezen dozorela; pri-riči sta nekaj odločnega skle-nila in ne da bi se razodela drug drugemu, sta vsa razburjena, s solznimi očmi in roko v roki stekla k materi na vrt.

In uboga starica? Izprva je bila osupla, zmedena, nato so jo polile solze, ki blagoslovljajo.

Opomba: Zdaj bi lahko še pri-taknili, da ta dvojica še danda-našnji srečno živi, da sta ob letu dobila lepega prvorojenca, ki ima obrvi po očetu, oči pa mate-rine, in še kaj).

Drugi konec

Vladimir je bil tisti večer po profesorjevi poroki zadovoljen in je občutil, da je njegova duša polna prečudne milobe in slad-kega nemira.

Brž naslednji dan je zagledal Heleno in njeno mater na tisti klopi v parku, ampak zdaj je pristopil k njima, ju pozdravil, se ljubezno pogovarjal in ju celo spremil do doma.

Tako je bilo pozneje večkrat, kajti zdaj ga je tudi mati do-bro poznala.

Seveda sta ga nekoč povabili, naj ju obiše, kar se je pozneje še večkrat zgodilo.

Lepega dne ju obiše kakor po navadi. Mati je bila na vrtu, Helena pa si je dala opravka zgoraj v sobi.

Vladimir lahko pristopi k vra-tom in jih odpre. Tedaj zagleda Heleno, ki je vsa vznemirjena zardela in nerodno vtaknila ne-kakšno sliko za nedrija.

Za trenutek je postal na pra-gu, trznile so mu noge, zamegli-lo se mu je pred očmi, nato pa kakor da je vse razbral, stisnil zobe, premeril v dveh, treh ko-rakih sobo in se vstopil pred njo.

"To hočem videti!" je zagr-mel.

Ona je podvzetno izpustila ro-ke in docela odmrla.

(Dalje prihodnje)

OGLAŠAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

Painters "Baby" Their Hands On Fall Painting Projects

Autumn is the time when awnings come down, screens are stored, and storm windows come out for painting. If these activities are lined up for your "next-free-Saturday," several ideas can make it easier for you. Awnings will last longer and look better if they are scrubbed with mild soap and thoroughly rinsed and dried before storage. Metal parts should be lightly oiled. In storing, hang the awnings with as few folds as possible, and in a dry place to avoid mildew. If window sills need attention, choose a mild, sunny day for their painting. Brush the sills free of dust; sand them lightly to remove flaky, bubbly paint. When the sills are in bad condition with some of the raw wood exposed, a primer coat is advised before the regular painting.

Prime Coat for Hands
Smart painters "prime-coat" their hands, too, with a protecting film of baby oil before they begin a painting project. Baby oil rubbed thoroughly into hands before the job makes it easier to get paint off afterwards. The baby oil lubrication does away with the mean, stretched feeling usually left after you've cleaned the skin with drying turpentine. Other professional tips speed painting, too. A paper picnic plate "glued" to the bottom of the paint can with a dribble of paint, catches stray drippings. A flexible cardboard guide which can be pressed between the glass and the edge of the window frame helps keep the glass un-spattered. Stiff wrapping paper twisted cone-style or a picnic plate forced around the handle of the paint brush help catch drippings in an overhead paint job.

MISKO KRANJEC

OS ŽIVLJENJA ROMAN

KDOR NI DELAL

(Nadaljevanje)

Nato je Ana odšla iz delavnice, Marko pa se je za trenutek ustavil pri delu. Preveč se je bil razvnel, da bi mogel še kaj dela-ti. Stopil je k oknu, da bi si od-počil. Steklo je bilo ob robovih zamrzlo, na njem so se napravi-le ledene rože. Okvir je bil mo-ker. Toda skozi steklo je bil svet bled in mizeren. Zunaj je bila glo-boka zima. Na vrbovih vejah je zamrznil sneg in jih pripogibal do tal. Kolnik je bil ves pod ode-jo, samo majhno gaz so si ljud-je napravili. Sam bog ve, kam so

hodili tod, saj na to stran, mimo njegove, ni več hiš.

S streh tistih koč v kotu na-levo je bil sneg ogreben. Črna slama je izstopila. Iz majhnih pločevinastih dimnikov se je ka-dilo, ali pa iz sopihnjakov, to je iz lukenj v strehi, ki so nalašč za dim narejene. Jagnedi za temi hišami, ki poleti niso bili nikoli tako vidni, so zdaj izstopili ka-kor roke bolnega človeka. Na desno stran je bil sneg, ena sa-ma bela ploskev, ki je tonila da-leč na obzorju v meglo. Pod tem snegom je počivalo polje, prve setve siromakov. In tam je bilo tudi njegovo polje, ki ga je v tem

kratkem času tako vzljubil, ki je toliko mislil nanj, pa mu ga zdaj hočejo vzeti.

Ne, si je dejal, polja ne dam, pa če se vsi na glavo postavijo. To sem sicer dobil zanje, a bom držal do smrti. Potlej—naj ukre-nejo, kakor se jim zdi.

Pri hiši sta zdaj bila dva nova člana. Eden je sicer bil že prej tu, a so se ga odvadili, drugi pa je prišel na novo. Bil je odveč pri hiši, to so vsi vedeli in tudi sam je sprevidel. Ni si vedel kaj začeti. Zanj ni bilo nikakega de-la. Samo k mizi je sedel in utes-njeval prostor. Če je skušal s kom spregovoriti besedo, mu jo je oni sicer vrnil, vendar je la-hko sprevidel, da jim ni do tega, da bi se z njim pomenkovali. Po-vrhu je govoril v hrvaškem je-ziku, ki so ga sprva komaj za-silo razumeli.

Se slabše je bilo zastran pro-stora pri spanju. Že prej so si postiljali vse križem, kakor je

pač naneslo. Stara dva sta spala na stari postelji. Otroci so se razmetali po kotu pri peči in po klopeh, drugi, ki tudi na klopeh niso imeli prostora, so spali po tleh.

Ko je bil še Matija, je hodil spat v delavnico. Tam je bilo še najprijetneje, ker so kurili v njej, dokler je oče delal. Zdaj sta to mesto zasedla Ana in mož s svojima otrokoma. Kaj pa so hoteli? Mati je sicer vprašala, kje naj si onadva posteljeta, oče pa je samo dejal, da ga to ne briga; zastran njega naj spita, kjer se jima zdi; čeprav zunaj. Očitno je bil še vedno jezen. Ma-ti pa vendar ni mogla dopustiti, da bi njena hči spala zunaj, ko se je že vse zgodilo in se ne da nič pomagati, nima pomena, da bi se prepirali in jezili. In tako je ona uredila, da sta se Ana in mož preselila v delavnico.

Marko se ni hotel vdati. Z njima drži, ga je obšlo. Sploh je

sumil ženo, da vedno z otroki potegne, tudi takrat, kadar bi morala biti odločno na njegovi strani. Tako je napravila pri Ma-tiji, in zdaj z no.

Zato je zdaj vsak večer dol-go ostajal v delavnici, tako da onadva nista mogla spat, pa tudi zjutraj je prihajal zgodaj in ho-tel imeti prostor za delo.

In to je Aninemu možu res pri-šlo presedati. Najprej je nekaj godrnjal in se umikal. Na videz je bil miren možak. Toda, počasi mu je le bilo odveč.

"A kaj ta tvoj stari prav za prav misli?" je naposled rekel Ani.

"Kaj misli?" je dejala Ana. "Ko bi jaz vedela. Siten je po-stal. Včasih ni bil tak. Zemljo je dobil, pa misli, da je njegova."

"A kaj briga mene zemlja?" je rekel. "Tu vendar ne moreva ostati. Kdo se bo večno selil iz sobe v sobo in gledal, da se bodo spetkivali obenj!"

"Potrpeti je treba," je rekla Ana. "Počasi se naju bodo nava-dili. Ko bodo videli, da imava denar, naju bodo prosili zanj in ko bodo imeli najin denar, ne bodo mogli več spodrinuti. Bodi pameten, tu je zdaj enajst oralov, grunt in hiša. Trije orali so moji, nekaj mi ga pustita po svoji smrti, grunt in hiša bo tudi moja in tako-le na štirih oralih se bo že živel."

Nekaj je pogodrnjal. "A ko-liko vas je prav za prav?"
Otrok nas je sedem. Eden od vseh pa se še ni vrnil. Odšel je k vojakom. Najbrž ga ne bo. Mor-da si je kje poiskal dobro mesto in ostal tam, ko ve, kako je do-ma. Tako nas bo samo šest. In mogoče se tudi Matija naveliča biti doma, ko bo videl, da sva midva tu. Odide po svetu in na-ma proda svoj oral zemlje. In morda se kateri stori tako, kaj se ve."

To so bili njeni računi. O zem-

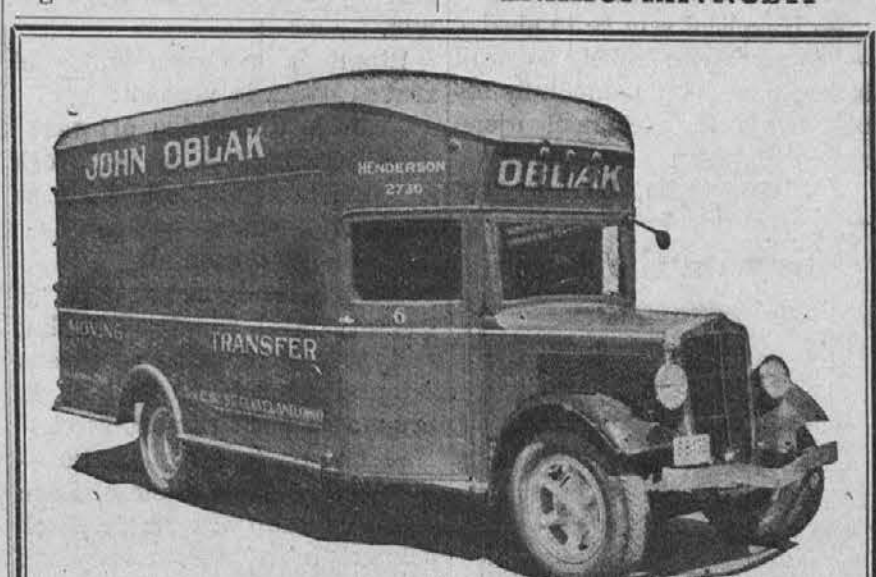
lji ona sicer vedno nebo ni sanjala, ker ni sedela obok, kaj je to zemlja, kakor tudi drugi niso mislili mnogo na zemljo, vendar jo je zdaj prijel. Tu je prilika, ona pa ima povrh dva otroka. Na štirih, petih oralih bi se dalo lepo živeti.

Treba je samo očeta pripravi-ti, da vzame denar. Te dni, kar sta živela tu, sta skoraj razsipava-la z njim, vse po njenem na-črtu, da bi se domači polakom-zili denarja. Vedela je, da oče rad vidi denar. Kadar koli je rekla kateremu otroku: "Na, pojdi po to in to." In otrok je vselej letel po naročeno.

Oče ni bil slep, da ne bi bil videl denarja. Videl je celo to, kako z njim razsipavajo, ko je on štedil pri dinarjih, jih skri-val, da mu jih ne bi iztaknili.

(Dalje prihodnje)

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENdicoH 0718

MIHAIL SOLOHOV /

TIHI DON

CETRTRA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Tudi ti si vesel fant, če te pogledam . . . — Fomin se je pomračil in kratko vprašal: — Komunist?

— Ne, kaj mislite! Nepartije.

— Ni videti.

— Častna beseda, nepartije! Fomin se je odkašljal in se obrnil k mizi.

— Čumakov! Opravi z njim. — Ne smete me ubiti. Zakaj neki, je tiho rekel rdečearmejec.

Odgovorili so mu z molkom. Čumakov — postaven zal kozak v angležkem usnjenem telovniku — je nerad vstal izza mize in si pogladil že tako gladko nazaj počesane rdečkaste lase.

— Naveličal sem se te službe, — je razborito rekel, potegnil iz kupa na klop nametanih sabelj svojo in preizkusil njeno rezino ob palcu.

— Saj ni treba, da sam. Reči fantom, ki so na dvorišču, — je nasvetoval Fomin.

Čumakov si je hladno ogledal rdečearmejca od nog do glave in rekel:

— Pojdi naprej, ljubček.

Rdečearmejec se je odrinil od peči, se sključil, počasi krenil proti vratom in puščal na tleh vlažne sledove premočenih klobučevinastih škornjev.

— Prišel si semkaj, vsaj noče bi si bil obrisal! Pride ti, posvinja ti, dlako pusti . . . Kakšen cmokavzar pa si, bratec! — je nenamena natakajeno govoril Čumakov in jo ubral za ujetim.

— Reci, naj ga odženo na ulico ali na gumno. Ob hiši ni treba, da se ne bodo gospodarji jezili! — je zaklical za njim Fomin.

Stopil je h Grigoriju, sedel zraven njega in vprašal:

— Je kratka sodba pri nas?

— Kratka, — je odgovoril Grigorij in se izmikal, da bi se ne srečal z očmi.

Fomin je zavzdihnil.

— Nič ne pomaga. Zdaj je treba tako. — Hotel je še nekaj reči, toda pred vrati so glasno zateptali, nekdo je kriknil in hrupno je počil samcat strel.

— Kaj pa ga vraga lomijo! — je nasajeno zavpil Fomin. Eden izmed za mizo sedečih je planil pokonci in z brcjo razloputnil vrata.

— Kaj pa je? — je zaklical v temo.

Prišel je Čumakov in živahno povedal:

— Preteto bister je bil! Vidiš ga, hudikovca! Z zgornje stopnice je skočil in pobegnil. Treba je bilo žrtvovati naboj. Zdaj ga fantje končavajo . . .

— Veli jim, naj ga potegnejo z dvorišča na ulico.

— Sem že povedal, Jakov Jefimovič.

V izbi je bilo za trenutek tiho. Potem je nekdo zatrl zehanje in vprašal:

— Kakšno je vreme, Čumakov? se še ni ubrisalo?

— Oblačno.

— Če bo začelo deževati, bo zadnji sneg pobralo.

— Čemu pa ti je žal za njim?

— Ni mi žal. Po brozgi me ni volja mežgati.

Grigorij je stopil k postelji in vzel svojo kučko.

— Kam pa? — je vprašal Fomin.

— Na potrebo.

Grigorij je stopil na prag. Medlo je svetil izza oblakov pogledujoči mesec. Prostrano dvorišče, strehe klonic, kvišku štrleči goli vršički piramidastih jagnedov, s ponjavami pokriti konji pri jaslih — vse je bilo obilito s pošastno modro polnočno svetlobo. Nekaj sežnjež od vrat je ležal ubiti rdečearmejec z glavo v motno se lesketajoči mlaki tale vode. Nadanj so se sklanjali trije kozaki in se potihoma pogovarjali. Nekaj so se behtali okrog mrtvega.

— Se sope, strela jasna! — je razkačeno rekel eden. — Kaj pa si ga ti, vrag krivoroki, tako pobil? Pa sem ti pravil, mahni po glavi! E, šema neslana!

Zahrippljeni kozak, ravno tisti, ki je prignal Grigorija, je odvrnil:

— Po njem bo! Rignil bo in bo po njem . . . Kar dvigni mu glavo! Tako ne pridem blizu. Dvigni jo za lase, vidiš tako. Nu, zdaj pa drži.

Pljusknila je voda. Eden izmed tistih, ki so stali ob mrtvem, se je vzravnal. Zagrljeni je čepel, krehal in vlekel z ubitega topli suknjič. Čez nekaj časa je rekel:

— Jaz imam dobro roko, zato pa tudi še ni po njem. Včasih, še doma, sem se lotil merjasa, da bi ga zaklal . . . Po drži, ne pusti! O, hudiča! . . . Da-a, včasih sem že začel merjaščku kri puščati, ves vrat sem mu prepral, prav do sapnika sem mu prišel, pa ti, preklenski, vstane in steče po dvorišču. In kako dolgo ti je še hodil! Ves je bil v krvi, pa je še hodil in hropel. Ni imel s čim dihati, pa je le še živel. Vidiš, to se pravi, da imam tako dobro roko. Nu, pusti ga . . . Še zmeraj diha? Daj no mir. Pa saj sem mu skoraj do kosti vrat prerezal . . .

Tretji je razgrnil v stegnjenih rokah suknjič, ki so ga slekli rdečearmejecu, in rekel:

— Okrvavili ste ga po levi plati . . . Prijema se rok, tfej, neprida ti taka!

— To se spere. Saj ni mast, — je mirno rekel zagrljeni in vnovič počenil. — Zmije se ali spere. Ni sile.

— Kaj pa, ali mu misliš tudi hlače sleči? — je nejevoljno vprašal prvi.

Hripavi je zadirčno rekel:

— Ti, če se ti mudi, pojdi h

konjem, bčez tebe bova tu opravila! Menda ne bomo zavrgli dobrega?

Grigorij se je ostro obrnil in odšel v hišo.

Fomin ga je sprejel s kratkim, vedečnim pogledom in vstal.

— Pojdiva v izbo, pomenimo se, tu preveč hrumijo.

V veliki, vroče zakurjeni izbi je dišalo po miših in konopljenem semenu. Na postelji je slečen spal majhen možiki, ogrnjen z vojaškim površnikom. Redke lase je imel skodrane, pokrite s puhom in drobnim perjem. Ko je ležal, se je tesno prislanjal z licem na umazano blazino, pokrito samo s prevleko pernice. Vseča leščerba je osvetljevala njegov blede, že dolgo neobriti obraz.

Fomin je rekel:

— Vstani, Kaparin. Gosta imamo. To je naš človek — Melehor Grigorij, nekdanji stotnik, tvoje vrste.

Kaparin je spustil s postelje noge, si z rokama pomencal obraz in vstal. Z rahlim polupoklonom je stisnil Grigoriju roko.

— Me zelo veseli. Stabni stotnik Kaparin.

Fomin je postrežljivo porinil Grigoriju stol, sam pa sedel na skrinjo. Z Grigorijevega obraza je verjetno spoznal, da je obdoba rdečearmejca napravila nanj neljub vtis, zato je rekel:

— Nikar ne misli, da z vsemi

tako strogo ravnamo. Ta ti je bil posebne bice — iz preskrbovalnih oddelkov. Zanje in za razne komisarje ni milosti, drugim pa prizanašamo. Vidiš, večeraj smo ujeli tri miličnike; ko nje, sedla in orožje smo jim pobrali, njih pa spustili. Pravega vraga jih je treba pobijati.

Grigorij je molčal. Položil je roke na kolena, premišljeval o svojem in slišal kakor v sanjah Fominov glas.

— . . . Vidiš, tako se zdaj še vojskujemo, — je nadaljeval Fomin. — Mislimo kajpak dvigniti kozake. Sovjetske oblasti mora biti konec. Poročila imamo, da je povsod vojska. Povsod so upori: v Sibiriji, na Ukrajini in celo v samem Petrogradu. Vsa mornarica se je uprla v tisti trdnjavi, kako se ji že pravi . . .

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

— V Kronštadu, — je pomagal Kaparin.

Grigorij je dvignil glavo, s praznimi, skoraj slepimi očmi pogledal Fomina in se ozrl dalje na Kaparina.

— Na, priži, — Fomin je ponudil tobačnico. — Torej tako, Petrograd so že zavzeli in se bližajo Moskvi. Povsod so takile nemiri. Tudi mi ne smemo dremati. Dvignemo kozake,

vržemo sovjetsko oblast, potlej pa, če nam bodo kadeti pomagali, pojde vse skupaj lepo gladko od rok. Naj njihovi učeni ljudje prevzamejo oblast, mi jih bomo podprli. — Malo je pomolčal, potem pa vprašal: — Kako ti misliš, Melehor: če kadeti pritisejo od Črnega morja in se mi združimo z njimi, ali se nam bo tole štel, da smo se prvi uprli v zaledju? Kaparin pravi, da bodo prav gotovo upoštevali. Ali pa bodo, na primer, mene oštevali, zakaj sem osemnajsetega leta odvedel osemindvajseti polk z bojišča in skoraj

dve leti služil sovjetski oblasti. "Tja torej pes tace moli! Tepec, a zviti . . ." — je pomislil Grigorij in se nehoti zasmejal. Fomin je čakal na odgovor. To vprašanje ga je očividno resno zanimalo. Grigorij je po sili rekel:

(Dalje prihodnjé)

Za ureditev zapuščine
se prodaja hiša za 3 družine: 6-4-4 sobe na E. 43 St. med Superior Ave. in Payne Ave. Eno stanovanje je prazno. Odprto vsaki dan za ogled med 3. in 6. pop.

Vpraša se na
1588 E. 31 St., SU 8971

35 akrov zemlje
se prodaja po zelo zmerni ceni. Pripravno za preureditev v lote ali za farmo. Vse v najboljšem stanju. Nahaja se blizu Rt. 84, Madison, Ohio. Poizve se pri

BLAZ GODEC
Bates Rd. in Rt. 84, Madison, Ohio

ZULICH INSURANCE AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221

Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

VAŠI ČEVLJI
BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo našljivega čevljarja, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

What causes most family arguments?

Is it Junior's report card? Father's unannounced dinner guests? Mother's Club activities?

Oddly enough, these are not the causes of most family arguments!

Sociologists tell us, "Temper is shortest and arguments longest when the subject is money—or the lack of it."

That's why the head of every family should realize the necessity for a safe, sure automatic savings plan. For peace and harmony in the home, as well as that important feeling of security!

And what could be a safer, surer, more automatic savings plan than this?

Buy U. S. Savings Bonds on the automatic Payroll Savings Plan. Or . . .

If you're not on a payroll, ask your bank about the Bond-A-Month Plan.

Remember—every \$3 you put into U. S. Savings Bonds today will be worth \$4 in 10 years.

Automatic saving is sure saving — U.S. Savings Bonds

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury Advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

Easy on the Eyes

PITTSBURGH—No eye strain here, no matter how you look at it! This pretty lass is holding Teleglas, the newest thing in television picture face glass. Providing a picture equal to good black and white photographs, the actual contrast range of this new tube face is as good as a well lighted room as a conventional tube face is in total darkness. The main threat of constant television viewing to the eyes comes from concentrating on an over-bright image in a darkened room. Since the pictures, as seen on Pittsburgh Plate Teleglas, may be viewed equally well in daylight or artificially rooms, and are free from foggy greys that produce staggering images and hazy outlines, it is expected that television eye strain will be reduced to a minimum in the near future.

(Old) Fashioned Apple Crisp

Apple Crisp is an old favorite dessert that's in season now. Use cooking apples such as Jonathan, Rome Beauty, Greening or Baldwin. Top with a crunchy mixture of rolled oats and brown sugar that browns delicately for a rich caramel flavor.

Chill Apple Crisp and top it with a scoop of vanilla ice cream or serve hot from the oven with whipped cream. Either way, it's good eating the year around.

Apple Crisp
4 cups sliced cooking apples (4 to 6 medium sized)
1 tablespoon lemon juice
1/4 cup sifted enriched flour
1 cup rolled oats (quick or old fashioned, uncooked)
1/2 cup brown sugar
1/2 teaspoon salt
1 teaspoon cinnamon
3/4 cup melted butter or margarine
Place apples in greased shallow baking dish. Sprinkle with lemon juice. Combine dry ingredients; add melted butter, mixing until crumbly; sprinkle on top of apples. Bake in a moderate oven (375° F.) 30 minutes or until apples are tender. Serve warm or cold with top milk or cream. Makes 6 servings.

*If apples are very tart, sweeten slightly if desired.

Naznanilo in zahvala

Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je kruta smrt izrgala iz naše srede našo ljubljeno in nikdar pozabljeno mamo, staro mamo in sestro

1875 **IVANA** 1949
ZNIDARSIČ
rojena MULEC

Blagopokojnica je zatisnila svoje mile oči dne 20. septembra 1949. Pogreb se je vršil dne 23. septembra 1949 iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda in po opravljenih cerkvenih pogrebnih obredih v cerkvi Marije Vnebovzete smo jo položili k večnemu počitku na pokopališče Calvary.

Naša pokojna mama je bila rojena 22. aprila 1875 leta v Podcerkvi. Stari trg pri Ložu, odkoder je prišla v Ameriko pred 48 leti. Ob času smrti je bila stara 74 let.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem onim, ki so krsto blagopokojnice ozaljšali s krasnimi venci.

Najlepša hvala vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnice.

Hvala lepa vsem, ki ste prišli našo pokojno mamo obiskovati v času njene bolezni, jo tolažili in kratkočasili; vsem, ki ste jo prišli pokropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru in vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti na pokopališče.

Iskrena hvala pogrebem, ki so nosili krsto, ter vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Hvala društvu "V boj" št. 53 SNPJ in podr. št. 41 SZZ ter Oltarnemu društvu faro Marije Vnebovzete, pri katerih je bila pokojnica članica; dalje iskrena hvala Rev. Cimprmanu za podelitev zadnjih zakramentov ter za opravljenе cerkvene pogrebne obrede, kot tudi pogrebemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vsesrskansko posrežbo in izvršino urejen pogrebni sprevod.

Bodi vsem, ki ste nam stali ob strani, nas tolažili in bili v pomoč na en način ali drugi, kot tudi vsem, ki ste izrazili svoje sožalje pismenim potom ali osebno, izrečena naša iskrena zahvala.

Preljubljena mama, stara mama in sestra! Prestala si trnjevo pot tega življenja in zdaj počivaš v hladnem grobu. Nič več ni slišati Tvoje milega glasu, nič več Te ne vidiš naše oči. Žalostna so naša srca nad izgubo Tebe, a tolažimo se, da enkrat bo veselo snidenje tam gori nad zvezdami, kjer ni težav in ne trpljenja!

Počivaj v miru—snivaj sladko!

ZALUJOČI OSTALI:
JOHN, LOUIS, VINCENT in ANTON, sinovi
ALICE, JAMES, JOANNE in CAROL, vnuki
JOSEPH in FRANK MULEC v Detroitu, brata

Cleveland, Ohio, dne 25. oktobra 1949.